

ლიცეოს სკოლა საშური

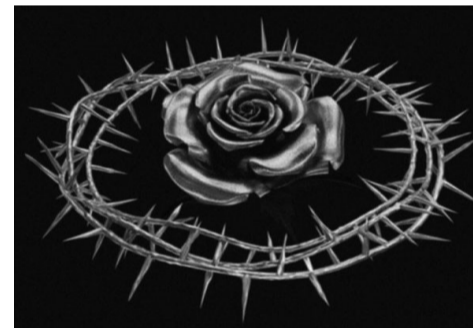
საშურის მუნიციპალიტეტის ბაზეთ „საშურის მოამბის“ დამატება
№2, 3 მარტი, ორშაბათი, 2025 წელი

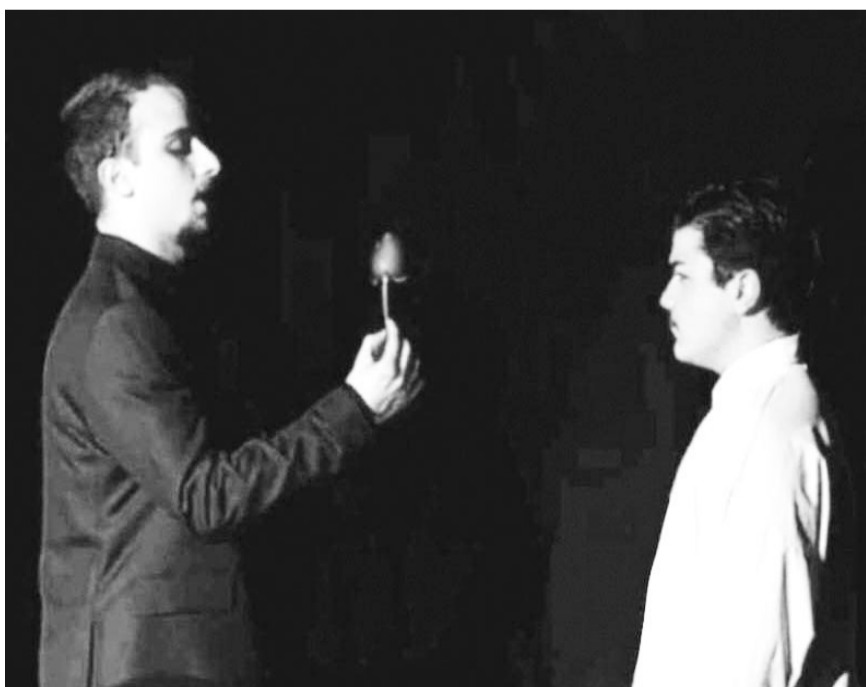
გზავნილი დედამინას
„აკვარიუმის“ სპექტაკლიდან:

„ვარდი და გვირგვინი“:

„თუკი სიცოცხლე ვარდია, სიკვდილი მისი გვირგვინია. მთავარია, ვინ როგორ გაივლის ამ გზას ვარდიდან გვირგვინამდე...“

ადამიანებო, გაუფრთხილდით სიცოცხლეს!
გაუფრთხილდით ერთმანეთს!
დააფასეთ ყოველი წუთი, რომელიც შეიძლება
ბოლო იყოს თქვენთვის!
გიყვარდეთ სიცოცხლე, ნიშნავს, გიყვარდეს
ღმერთი საკუთარ თავში.”

ნ ი ე ლ ა

ყა ლაცხიძე

ეკატერინე, ის პრობლემა, რაც წამოჭრილია თქვენს ნოველაში: „ნიგიარ – თათრის გოგონას სახელი“ („ლიტერატურული გაზეთი“, 2025, 14 თებერვალი), კვლავაც მწვავედ დგას ჩვენი მუსულმანი თანამოქალაქეების წრეებში: სრულიად ყმანვილი გოგონას გათხოვება.

ამ ნოველაში სერგო ფარაჯანოვიც შემოდის პერსონაჟად და ქრონოლოგიურად საუკუნის წინანდელი ამბავი უნდა იყოს მოთხრობილი, მაგრამ თითქოსდა ჩვენი დღევანდელი ტრაგედიას ვკითხულობდეთ, სიყვარულით ანთებული და თავს მოხვეულ საქმროს გამოქცეული გოგონა მატარებლის ბორბლებს რომ უნდა შენიროს.

რამდენადაც ვიცნობ თქვენს დოკუმენტურ თუ მხატვრულ პროზასა და დრამატურგიას, თქვენთვის მახლობელია მოდერნისტული ლიტერატურული ხერხები, მაგრამ ამჯერად,

თემატიკისა და პრობლემის გამოისობით, შეგნებულად ავირჩევიათ ძველმოდურად შერაცხილი სტილისტიკა, და ამითაც მიანიშნებთ მკითხველს: ვითომდა, ძველმოდურობას თავისი დანიშნულება და მნიშვნელობაც რომ შეუნარჩუნებია; და ის მელოდრამატიზმიც, რითაც განმსჭვალულა თხრობა, სულაც არ არის გვერდასაქცევი.

როსტომ ჩხეიძე

ნიგიარ – თათრის გოგონას სახელი

ნიგიარ თათრის გოგოა, აშოლტილი ტანითა და მოხდენილად მომრგვალებული თეძოებით. მოდის ქუჩაში და თეძოებს ისე ლამაზად მოაქნევს, სისხლს გაგიყინავს, თავბრუს დაგახვევს. გულს ამოგაცლის და თან გაიყოლებს. მკერდზე ოქროსფერი ლითონის მძივები ჩხარუნობენ. ფერადი თავშლიდან მსხვილი შავი ნაწნავი წელს ქვემოთ დასრიალებს. ხუჭუჭა თმის კულულები დაუდევრად დახტუნაობენ თეთრ დიდ შუბლზე. სულის შებერვით იცილებს თვალებიდან, რადგან ხელებს არ სცალიათ. აქეთ-იქით ორი კალათა უჭირავს. ერთში მასავით ფერადი საქსოვი დაფები ჩაუყრია. მეორეში კი უკვე ნახევრად მოქსოვილი სქელი ჭრელ-ჭრელი ნაქსოვები.

დიდ მალაზიაში მუშაობს გამყიდველად. შესვენებაზე სხვა გოგოები რომ საჭმელს მიირთმევენ, ის ყველას ემალება და ამ ჭრელ-ჭრულებს სწორედ მაშინ ქსოვს. იმ ერთ საათსაც ამისთვის იყენებს. თანაც ღიღინებს. გულით ღიღინებს და შავი თვალები ვარსკვლავები ხდებიან ამ დროს. ვარსკვლავებად ანთებული „ნაპერწკალები“.

ჰო, ასეთია ნიგიარ... თათრის გოგო... შავ-შავ თვალება...

ერთ თვეში ქორნილი აქვს... საქმროს არ იცნობს. მხოლოდ რამდენჯერმე თუ უნახავს, ისიც მალულად, შორიდან. ოფიცერიაო, უთხრეს. მაღალი კაცი ჩანდა. მხარბეჭიანი. დიდ ლიპეებიანი მუხდირითა და თეთრი პერანგით. ჰმ! მამაზე ასაკით ცოტათი პატარა... ან იქნებ... ეჰ! რა იცის! როდესაც ახლოს ნახავს და გაიცნობს, მერე ზუსტად გაიგებს, რა და როგორ. ეგ კი არის, რომ ყოველ მის მოსვლაზე გული უცემს უსიამოვნო ბაგა-ბუგით! თითქოს ნივთი იყოს. უზარმაზარი სავარძელი! ანდა კარადა! და მას, როგორც ნივთს, ისე ასხვისებდნენ!

ესეც საჩუქრების სია! მომავალი სიძის დაპირებული საქორწინო ძღვენი!.. წინასწარ შეთანხმებული რაოდენობაცა და ხარისხიც. ამდენი ბუმბულის საბანი, ამდენი სული საქონელი, მოვერცხილი სამოვარი, ხალიჩა, ოქროს სამკაულები.

ჰაჰ! გაამდიდრებს თავის ოჯახს ნიგიარ ნივთად გასხვისებული! ჰო! გაამდიდრებს და სამუდამოდ ამოისუნთქებს მამა ვალებისაგან... და ძმებიც... მისი ძმებიც... სხვა ბიჭებით მოიყრიან ფეხს ხალიჩებზე, ყალიონს რბილად გააბოლებენ და მერე ისინიც იფიქრებენ ლამაზი ცოლების შერთვაზე. პატარა ძმას, ალის, უკვე შეგულებულიც ჰყავს. 14 წლის გოგო. თუმცა, რა გოგო! უფრო ბავშვი!

არც თავად ნიგიარ არის დიდი! მანაც სულ ახლახან გადადგა ნაბიჯი ბავშვობიდან გოგოობაში და მერე? როგორ ნავა ნიგიარის ბედი ამ გოგოობაში? მერე, ალბათ, ისიც შეურიგდება სხვისგან მიკუთვნებულ, ხელში შეჩერებულ ბედს. ბევრ შვილს გაურჩენს ჯერ მისთვის უცნობ კაცს, სადილს გაუკეთებს. მიეახლება. მიემსახურება! სახლის კედლებში გამომწყვდეული ფრინველი გახდება ისიც! როგორც არაერთი!

სიტყვამოკუმული! ფრთაშეკეცილი! ფრთაჩამოჭრილი! ცუდია ფრენა! ფრენაც და სიყვარულიც! მას ასე ასწავლიან. არადა, ორივე რომ სწავლია? და ორივე რომ სურს და ძალუძს!

ჰეჰ! თათრის გოგოა ნიგიარ! ტანაშოლტილი! ხანძარივით დამწველი მზერით...

იმ დღეს მალაზიაში შესვენებისას, როდესაც კუთხეში მიიყუჟა და ქსოვა დაიწყო, მოულოდნელად ვიღაც ახალგაზრდა ყმანვილი კაცი წამოადგა თავზე. დიდი ქურთუკი ეცვა, ოდნავ შეხსნილი. ქრისტიანული ჯვარი მოუჩანდა ქურთუკის შიგნით. განიერი შარვლის ჯიბეში ჩაეყო სიცივისაგან გათოშილი ორივე ხელი. შეკრთა ნიგიარ! წარბები აზიდა! ის იყო უნდა დაეფრთხო ეს არამკითხე ყმანვილი და საიდანაც მოსულა უკან იმავე გზით მიებრძანებინა, რომ უნებურად კრინტი ვერ დაძრა. რალაცნაირად სევდიანი მოეჩვენა. უსაზღვროდ კეთილი თვალებით იცქირებოდა.

საოცარი სიმშვიდე დაეუფლა უცებ ნიგიარს... ამოუცნობი... მიმდობი... მალამოსავით ჩაეღვარა ეს სიმშვიდე მკერდში.

ყმანვილი იღიმოდა. მერე იმ ჯიბიდან, რომელშიც გათოშილი ხელები დიდხანს ეწყო, ძალიან ბევრი ბრჭყვიალა თვალი ამოაცურა მუჭით და ერთიანად ჩაუცალა ნიგიარს დაფების კალათაში.

– იცი... სხვა დროსაც შემომჩნევია, რომ ქსოვ. ჰოდა... ნაქსოვებისთვის გამოგადგება, – თქვა ხმადაბლა. ძალიან რბილი, თბილი ბგერებით... და ამ თვლებივით აუბრჭყვიალა ნიგიარს თვალებიცა და გულიც.

– რა გქვიათ? – იკითხა დაბნეულმა შიშნარევად, სწრაფად არ დაეკარგა ეს კეთილი სახე ამდენ ხალხში.

– მე სერგო ვარ.

– სერგო?

– ჰო, სერგო. სერგო ფარაჯანოვი. სტუდენტი. თბილისიდან. და შენ რა გქვია?

– ნიგიარ.

– ნიგიარ... ლამაზი სახელია ნიგიარ. ჩემს თბილისში ალბათ მხოლოდ შენ გერქმევა.

– მე?!

– ჰო, შენ! როცა წავალთ, – გაუღიმა.

– და საიდან იცი, რომ იმ შენს თბილისში წავალთ?

– წავალთ, წავალთ! რადგან ისეთ სიფერადეს, როგორსაც იქ ნახავ, სხვაგან ვერსად იპოვი. შენ კი ფერადოვნება, ვატყობ, ჩემსავით გიყვარს.

– ჰო... ფერები განსაკუთრებით მიყვარს.

– მაინც... მაინც რომელია შენი ფერი?

– ზუსტად არ ვიცი... ალბათ...

– სუუ! (ანყვებიანებს), არ თქვა... არ თქვა და შემდეგში მე თავად გამოვიცნობ, კარგი?

– კარგი.

– შევთანხმდით. ახლა კი მოგმორდები. მალაზიაში გავივლი და იმ სამოცი კაპიკით, რომელიც ღარიბ სტუდენტს ჯერ კიდევ ჯიბეში მიჩხრიალებს, იაფფასიან ძეხვს ვიყიდი, თორემ ძალიან მომშივდა. – ნიგიარ იცინის. ჯერ ხმადაბლა, მერე კი კისკისით. იცინის სერგოც. ორივე გულით. გულწრფელად. გადამდებად.

მთელი დღე ეს კისკისი რჩება ნიგიარს გუნებაში. ქუჩაში, სახლში...

ოჯახი კი ნიგიარის ქორწილის სამზადისშია ისევ. თანხის გადანაწილების გაანგარიშება! წინასწარ მორთმეული ძღვენის დაბინავება-დაბანდება, ქორწილზე დასასწრებ ადამიანთა რაოდენობის ჩამოწერა, ქორწილის ხანგრძლივობის გათვლა და ა.შ. ნიგიარის გათხოვების მერე ყველაფერი, ყველაფერი სასიკეთოდ უნდა შეიცვალოს. მათთვის!

ნიგიარს კი სულაც არ ადარდებს ეს ყოველივე. თითქოს მას არც ეხებოდეს! თავის ოთახში იკეტება ნიგიარ და ქსოვას იწყებს ისევ. აი, ამ გორგლით განაგრძობს და დიდ მოსაცემელს მოქსოვს. ფერად-ფერად თვლებს შეურევს ფერად-ფერად დაფებს. ზღვისფერს – მზესავით წითელთან მოათავსებს, მწვანეს ხორბლისფერთან, შავს თეთრი გაანათებს და ასე. საოცარია! რამდენი ფერია ამ სამყაროში! და მის კალათაშიც... ამდენი თვალი... ზოგი ისეთია, ნამდვილი მარგალიტიც კი გეგონება.

ერთ ცალ თვალს იღებს ნიგიარ. ოქროსფერ მოჩხრიალე მძივებთან ერთად იმაგრებს გულზე.

– ე.ი. სერგო... სერგო ფარაჯანოვი... (ელიმება) დაა... მაინც, რომელია... ნეტავ, რომელია ჩემი ფერი?

მეორე დღეს ისევ მალაზიისკენ.

თუმცა, სერგო დღეს აღარ ჩანს. ნეტავ, სად არის სერგო? როდის გამოჩნდება? დღე ერთი... ორი... ერთი კვირა... ლამისაა და, უკვე დაასრულოს მოსასხამი, სერგო კი არ მოდის. არა, მაინც, რისთვის ელის? აქვს კი აზრი მის გამოჩენას? რამდენიმე დღეში ხომ უკვე ქორწილი აქვს დანიშნული და ასეც რომ არ იყოს, სერგო ქრისტიანია... სხვა რჯულის... სხვა სარწმუნოების... ვერასოდეს ვერ დაუშვებს და ვერ შეეგუება მისი ოჯახი სერგოს და ნიგიარის ქორწინებას.

პოეზია

ნადი...

ეტყობა, უკვე ვერ იტან გორს.
 დიდ ქალაქს ნეტა რით მიუხვალ?
 იქ არ იყდრებს ნელი ტანგო,
 დიდ ქალაქს სწრაფი რიტმი უყვარს.
 იქ მილიონი შეგისრუტავს.
 გადაგეცევა მგონი ჯართად
 ნატვრა, რომელიც შეგისრულდა
 ნებით დაჩოქილს გორიჯვართან.
 თავს გველებოდა არჩაქელილ
 ბალახთა ველი, მოლივლივე
 გიხანგრძლივებდა არჯაკელი
 ბუდუარივით მოვლილ იმედს...
 ნადი, დიდ ქალაქს მიეტმასნე
 და გაიჩინე უცილობლად
 ფიქრი უშაქრო დიეტაზე...
 უმარილობა... უცილობა...
 შენი ოცნების აეროდრომს
 ეწვია ბევრი აფერისტი,
 იქ უნდა ამინდს დაელოდო
 თავისუფალი აფრენისთვის.
 გზა მშვიდობისა, ჩემო კარგო
 და თუ თბილისის ბულვარებმა
 ლამაზ ქათიბად შემოგარგონ
 შენი წარსულის მდუმარება.
 ნუ დაივიწყებ იმ მშვენიერ
 სიყვარულის დღეს, ლოცვამისჯილს,
 რომელსაც მუდამ ვიშველიებ,
 უშენოდ ყოფნა როცა მიჭირს.

* * *

გზად ბევრი ვინმე შემოგვეყარა,
 საიდან მოდის, ვინ დაჰკარგვია.
 შენა თქვი ერი, თორემ ქვეყანად
 ნებისმიერი მინა კარგია.
 თანაბრად ახრჩობს დინება მდორე
 კაცთა კაცურთა და უკაცურთა.
 შენა თქვი ეკლის გვირგვინი, თორემ
 დაფნის გვირგვინი გაუფასურდა.
 ნეტავი თავი რისთვის მომქონდა
 ამ ახოვანი მთების იერიით?!
 შენა თქვი ქრისტე, თორემ გოლგოთად
 მთა გამოდგება ნებისმიერი.

11 თებერვალს, ხაშურის საბიბლიოთეკო გაერთიანების ეგიდით, „ახალგაზრდული ცენტრის“ დარბაზში თანამედროვე ქართული პოეზიის კლასიკოსთან, ბ-ნ ჯემალ ინჯიასთან შეხვედრა მოეწყო. ღონისძიებას, ხაშურელ შემოქმედებთან ერთად, ესწრებოდნენ ხელოვანი ადამიანები გორიდან და ქუთაისიდან.

სამშაბათს

სამშაბათს,
 სამში,
 საათის
 სამზე
 ჩემთან მოგიყვანს ცხოვრების ეტლი.
 მე სიხარულით ვიქნები სავეს
 და სიყვარულზე ვერაფერს გეტყვი.
 სამშაბათს,
 სამში,
 საათის
 სამზე
 ერთმანეთის რომ ვიქნებით მდომნი,
 ჩემთვის ამოვა სრულიად სხვა მზე,
 ჩემთვის წამოვა სხვაგვარი თოვლი.
 სამშაბათს,
 სამში,
 საათის
 სამზე
 მოხვალ ქურდულად და ყაჩაღურად.
 ფერმკრთალ ლოყაზე გაკოცებ წამსვე,
 შენც დაიმორცხვებ და თავს ჩაღუნავ.
 სამშაბათს,
 სამში,
 საათის
 სამზე
 შენ ჩემს ოთახში შემოხვალ მარტო,
 ისე დაჯდები გამონვდილ სკამზე,
 რომ არ გაიხდი არაფრით მანტოს.
 ხვალ ჩემი ეზოს ჭიშკარს მოვტიხრავ
 და გავუკეთებ პატარა სამზერს,
 რომ დაგინახო, როგორ მოდიხარ
 სამშაბათს,
 სამში,
 საათის
 სამზე.

გააჩნია, საიდან იყურები

ცხოვრება ზოგჯერ არის ბორდელი,
 სადაც კლიენტი საფასურს იხდის
 მიტომ, რომ პირზე ნერწყვის მომდენი
 ქალი ტანსაცმელს თავისით იხდის.
 არ ვეპუები დრო-ჟამს მომქანცველს,
 თუმც ხმამალალი არ ვარ საყვირი,
 ბევრი წამგვარეს, ცოტა მომგანძქს,
 არაფერია აქ გასაკვირი.
 მას კი, ვინც ფიქრობს, რომ ძირს დავეშვი,
 რომ დაღმართზე ვარ უკვე გასული,
 მხედველობის მხრივ უჭირს თვალეშვი
 და ვერ უღესავს ჭკუას ქასური.
 მე ისევ მაღლა მიმაფრენს ქარი –
 თუშფალანგით ზღვის ურჩ ამომხვეტავს,
 ყველა დაღმართი აღმართი არის,
 ღვთის სიმალლიდან თუ ჩამოხედავთ.

ძველი ხიდი

მასხოვს, შრიალებდა ვერხვი
 ხიდის დარაჯივით მდგარი.
 მასხოვს, რომ არწევდა ძველ ხიდს
 ჩვენი ოცნებების ქარი.
 ხიდის ბურჯებთან რომ ვშლიდით
 ტკბილს და ტკივილიან ტაბლას,
 მტკვარი მოლეღავდა მშვიდი,
 ცხენის-- შრიალებდა-- ნაბლა.
 ბევრი სადღეგრძელო გვისვამს:
 ეს იმ მარტოხელა გამვლელს...
 ეს იმ შეყვარებულს, ვისაც...
 ეს იმ უბილეთო მგზავრებს...
 ეს იმ უპატრონო ტუსაღს...
 ეს იმ გაჭირვებულ მთხოვნელს...
 ძველ ხიდს ჩვენთან ერთად უსვამს,
 ისიც ტორტმანებდა ხოლმე.
 იგი მახლოებს ჭარმაგს
 ნეტარ ბავშვობასთან, თორემ
 წლების უხალისო ჯარმა
 ლამის გამიყენოს შორეთს.
 მასხოვს, არ გვიშლიდი, ხიდი,
 რკენას მოზღვავებულ ჯანთან.
 გორი ხელისგულზე იდო,
 ზეცა ჩვენს თვალეშვი ჩანდა.
 მასხოვს, სალდათების როტა
 ფესვებს გვინუხებდა ძელქვის...
 დროთა მეკავშირეს, დროთა,
 ძველ ხიდს გაუმატჯოს, ძველ ხიდს!

დარილის ხეობა

ყოველი ბორცვი და ნაკადული
 აქ არქაული ფილტვებით სუნთქავს,
 ხარბი მეზობლის დანაქადურით,
 შემკრთალო ხალხო, გპირდებით სულდგმას.
 თერგის ბუხბუხი, ჩქარი ზვირთები,
 ქართველო, იმის სანინდარია,
 რომ არ ძველდები, არ იზინთები
 არ უფანგდები კაცი დარიასლ.
 მე მინდა ვიყო ის ჟრიაშული,
 რასაც ხალისით მომისმენს ხევი,
 ქალს მყინვარწვერის ნისლში ამური,
 ისარს უმიზნებს ონისეს ხელით.
 აქ თოვლი გოჩას თეთრი ნვერივით
 ედება აღვირახსნილ მდინარეს.
 პატარძლის შუბლს კი ზედ მინერილი
 ბედის ვარსკვლავი ასხიმფინარებს.
 ისევ შევწირავ ხევისბერთანაც
 ცხვარს სიონისთვის, გუდანისათვის,
 ისევ ძველებურს მღერის ბერდანა,
 ყრუ – დამნაშავის მუდარისადმი.
 ისევ რთულ კითხვებს მაყრი, ონისევ,
 ისევ ცოცხლდება ფრესკად ასული,
 ისევ აყრილი მაყრიონისებრ
 ხმაურობს თერგი წრეს გადასული.